

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita R. P. Ioannis Francisci Regis, è Societate Iesv

La Broue, Claude de

Coloniæ, 1660

§. 2. Adolescentiæ tempus, cursusque studiorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45172

tum quidem meliora comprecata filiolo,
post, adultiori illud ipsum, haud pruden-
ter illa quidem, in memoriam revocasset;
ad eam mentionem attonitus Franciscus,
penè animi deliquium passus est primùm;
mox, tam uberes fudit lacrymas, ut vix ac-
ne vix quidem adhiberi consolatio potue-
rit: qua ex formidine quis non videt, quàm
altè defigeret animo jam tum considera-
tionem rerum tam abstractarum à sensi-
bus, tamque parum familiarium juvencu-
lis? Sed nimirum illi propè usu venit quod
de Sancto Malachia Sanctus Bernardus
tradidit, & agebat senem moribus, annis puer.

§. II. *Adolescentiæ tempus, cursusque stu-
diorum.*

Est id ludibrium ætatis, in eaque vitæ
parte tanquam enaviganda tam mul-
tæ tamque periculosæ procellæ existunt, ut
ad scopulos plerorumque ferè omnium
tunc naviculæ allidantur. Quo mirabilior
profectò censeri debet Joannis Francisci
ea in ætate integritas, morumque inno-
centia, in natura propè ignea, in humorum
temperatone tali, ut hilarior esset quàm
moro-

morosior, in ingenio minimè recto, obscurove, in indole planè vivida, minimeque inertī.

Et ad literarum quidem studium quod attinet, non earum fructus modo, sed radicem quoque suavem ipsi fuisse diceret: adeo quæ alii non nisi coacti capeffunt, initia disciplinarum sublimiorum, ipse ultro arripiebat; ut iis planè vel delectaretur, vel delectari crederes. Mores autem tam castigati, ut in eum quadrare possent duo illa, quæ S. Gregorius Nazianzenus de S. Basilio pronunciavit; alterum, ante tempus ipsum sapientiæ & maturitatis, nihil non ab eo maturè graviterque factitatum fuisse: alterum, vias tantum duas notas habuisse civitatis in qua versabatur, qua iretur, scilicet, aut ad Gymnasium, aut ad Templum.

Nullam rei cuiusquam jacturam graviorem ducebat, quam temporis: quantum æquales tribuebant nugis, aut sphæristerio, tantum ipse orationi tribuebat in Templis, in iisque pro ea observantia qua locos Deo dicatos prosequabatur, nunquam versabatur nisi flexis genibus: vultu
tam

tam collecto, tantaque modestia, ut ad eam speciem se quisque ad summi Dei venerationem incitari sentiret.

Ac tamen si satis intelligebat, ita ferè evenire ex nescio qua pravitate animi, Christiano utique nomine indignissima, ut quisquis religiosiorem sese profiteri velit, huic scommata, cavillationesque aliorum excipere necesse ferè sit; nihil tamen propterea remittebat piarum exercitationum, ad quas se à Deo vocari sentiebat intuitus in animo: neque unquam aut Sacro interesse intermisit, aut ad sacram Synaxim corporis Christi accedere, aut recitare Rosarium, officiumve beatæ Deiparæ, aut cuicunque demùm alii generi rerum similium dare operam, ex insulsa illa cunctatione qua plerique vitiosè retinentur, quis esset de se futurus sermo aliorum. Quare id evicit tandem, ut non modo nō deridiculo æqualibus, sed potius venerationi esset: atq; adeo arbitri in morem, eorum ferè jurgia dissidiaque singulari quadam autoritate componeret. Nec vero quisquam eo præsente immodestius quidquam aut proloqui ausus esset, aut facere: absque

ad
e-
e-
ni,
a,
e-
o-
en
o-
n-
o
a-
a-
e,
m
n-
r,
n.
o
a-
o-
a-
o
d-
e:
ue

absque morositate licentiam inhibebat
prorsus. Quæ minus probabat in aliis, ea
reprehendebat fidenter; verum objurga-
tiones ejusmodi ea quasi temperatione
benignitatis cujusdam minimè simulatæ
concliebat, ut vel audacissimus quisque ex
ejus ore non gravatè exciperet illa monita,
quæ non nisi mustitans audiret ex Præcep-
tore.

Nec minus valebat ejus oratio ad eos à
vitio revocandos, quàm ad inflammman-
dos ad virtutem: neque mirum, cum ad
orationem exempla accederent. Ergo si
quis orationi contumacius resisteret, fran-
gebatur exemplis: quos exempla utcun-
que moverant, eosdem hortatio prorsus
impellebat. Certe cum quinque sexve ha-
beret aliquando contubernales, omnibus
in cōmune quædā præscripsit, supra hujus
vulgi consuetudinem. documentum vel
inde capias, quod iis anagnosten impo-
suit, qui dum corpus cibo reficeretur, suas
quoque menti epulas subministraret. Ipse
quidem tantum temporis piorum libro-
rum lectioni dabat, ut eam in rem suffura-
retur quidquid reliqui faciebat studium
preca-

precationis, disciplinarumque : eratque ea quotidiana ipsi animi relaxatio non valenti modo; sed, quod mirere, etiam ægroto : tunc enim nullum ipsi accidere poterat levamen jucundius, quam si quis amicus anagnostes Caput aliquod ex pio libro lectitaret coram : atque erat id quasi vectigal, quod ab invisentium unoquoque exigebat : hoc si dares, nulla præterea in remolestus erat : quanquam ne hic quidem molestus fuisse dici queat, qui id ipsum tam suaviter postularet, ut jucundus esset potius, ut quidem accepi ex uno aliquo è nostris sacerdotibus, qui eo tempore id officii ægro Francisco impendit aliquoties.

Ex illa ipsa pietate existerat candor quidam, tam ab omni dissimulatione alienus, ut cum animi sensu consentiret semper oratio : fucum autem omnem, atque adeo mendacium multo magis horrebat, tanquam larvam quandam, scilicet, exitiosissimam vitæ communi : ac si quando ludens tegere verum fortè vellet, enimvero mentientem vultus risusque prodebat. Non tamen eo usque erat veri tuendi studiosus,

ut

ut ad illud propugnandum aut in clamores prorumperet inconditos, aut disceptaret cum quoquam vehementius: placide jus illius afferebat; si minus adversarius acquiesceret, nunquam tamen (quæ pravitas plurimum inolevit) veniret ad jusjurandum, cuius ne umbram quidem in sermone quotidiano ferre poterat.

Jam tum iridem suum cuique præclare tribuebat, justitiæ tenacissimus vel ea in ætate, quæ nihil fere nisi compendiola sua quærirat: evenitque aliquando, ut cum sponsione lacessivisset quendam ex æqualibus, ni quod adstruebat verum esset; comperto deinde rem secus habere ac affirmaverat, pecuniolam de qua convenerat, miserit ad victorem, nec cogitantem: præclaro documento hinc demissionis animi, illinc justitiæ. Neque cuiquam unquam obtrectavit ipse, neque obtrectatores ferre potuit: una ea fere in re excandescebat, si quis alienam existimationem violaret, cætera placidus semper, & ab iracundia intactus, naturæ licet præfervidæ. Nimirum jam tum juvenilem illam mentem divinis impulsibus Spiritus sanctus dignaba-

gnaba-

gnabatur, per eosque continebat animi
perturbationes ea ipsa in parte ætatis, in
qua violentiorem dominationem exerce-
re in animos solent.

Neque modò mentem illam ornabat
benignissimus Dominus dotibus tam præ-
claris, sed etiam cavebat corpori, in præ-
sentissimis discriminibus. Constat, cum
aliquando Biterras, ubi tum literis ope-
ram dabat, è mari se reciperet, quo ad pis-
cationem usurpandam oculis, perrexerat;
substitissetque cum sociis in area quadam;
ibi cum obdormisset, per somnum, quo sa-
nè altiore correptus fuerat, ad fluvium
perrexisset, atque eo usque ambulando per-
venisse, ut si vel passum præterea unum
progressus fuisset, casurus fuerit in gur-
gitem præceps, nisi eo momento occulta
quadam vi expergefactus, constitisset in
vestigio, in aquis interiturus utique; cum
nec natare nosset, nec adesset ullus. Quod
quidem beneficium tribuebat ipse sancto
Angelo Custodi suo, socios ad gratias ipsi
secum agendas invitans.